

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/113/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4612202566
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2012:4612202566.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: T. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom S., M. W. XXXX/X, proti odporkyni: L. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom S., M. W. XXXX/X, t. č. Veľké Zálužie - liečebňa, o návrhu na vydanie predbežného opatrenia, o odvolaní odporkyne proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany zo dňa 13. 03. 2012 č. k. 4C/77/2012-6, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **m e n í** tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia **z a m i e t a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým zakázal odporkyni dočasne vstupovať do bytu č. 75, na 5. poschodí, na ulici M. W. XXXX/X v S.. Zároveň uložil navrhovateľovi v lehote 15 dní podať na súde návrh na začatie konania o obmedzenie užívacieho práva odporkyne k predmetnému bytu alebo na úplné vylúčenie odporkyne z užívania tohto bytu. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom podaným dňa 12. 03. 2012 domáhal nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd nariadil odporkyni nevstupovať dočasne do bytu č. 75, na 5. poschodí, na ulici M. W. XXXX/X v S. z dôvodu, že v byte býva s mal. deťmi P. a P. a zo strany odporkyne dochádzalo k páchaniu násillia na deťoch a na ňom. Podal návrh na rozvod manželstva. Odporkyňa je od 09. 03. 2012 na liečení vo Veľkom Záluží, kde ju zobrala záchranná služba na základe odporúčenia psychiatra. Vo zvýšenej miere požívala alkohol a robila dlhy. Chce chrániť synov, pretože matka na nich páchala psychické násillie a keď bol v práci sa im vyhrážala, robila im zle, pustila plyn, vyhadzovala potraviny a nadávala im. Dňa 07. 09. 2011 chcela zo schodov zhodiť syna P., a preto zavolať políciu. Odporkyňa bola vzatá do nemocnice, keďže bola značne pod vplyvom alkoholu. Má obavu, že keď sa zlepší jej zdravotný stav, odíde z liečenia a deti majú strach, že sa vráti do bytu a teror z jej strany, ako aj ohrozovanie ich životov, budú pokračovať. Súd prvého stupňa návrhu vyhovel z dôvodu ochrany mal. detí, bývajúcich spoločne s navrhovateľom v predmetom byte, nakoľko odporkyňa je vo vzťahu k deťom a k navrhovateľovi podozrivá z násillia a jej agresivita vyústila do hospitalizácie a nástupu na protialkoholické liečenie. Je dôvodná obava, že ak by neboli upravené pomery účastníkov konania predbežným opatrením, po návrate odporkyne z liečenia by sa situácia v byte účastníkov opakovala, a preto súd v snahe zabrániť tejto situácii vydal predbežné opatrenie v súlade s § 74 ods. 1 a § 76 ods. 1 písm. g/ OSP.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie odporkyňa. Uviedla, že od 09. 03. 2012 je hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení Veľké Zálužie za účelom protialkoholickej liečby, na ktorú nastúpila dobrovoľne. Poprela, že by predávala cennosti, robila dlžoby a fyzicky a psychicky ubližovala deťom. Synov má rada a ľúbi ich. Liečenie absolvuje kvôli sebe a celej rodine, nakoľko chce byť dobrou matkou, ktorá nepožíva alkohol.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa a konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 220 OSP zmeniť a návrh zamietnuť keďže podľa § 221 ods. 3 OSP môže zrušiť rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia len ak zastavuje konanie.

Podľa § 74 ods. 1 OSP súd môže nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1 OSP predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 76 ods. 1 písm. g) OSP predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba blízka alebo osoba, ktorá je v jeho starostlivosti alebo vo výchove, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násilia.

Predbežné opatrenie spravidla súd nariaďuje na návrh; pred začatím konania ho nariadi len v dvoch prípadoch, a to ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia mohol byť ohrozený. Zmyslom predbežného opatrenia je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenému účastníkovi a zabrániť zhoršovaniu jeho postavenia. Aby však súd mohol poskytnúť ochranu nariadením predbežného opatrenia, musí byť aspoň osvedčené, že existuje určité právo na ochranu domáhajúceho sa subjektu a že toto právo môže byť ohrozené alebo narušené a na jeho ochranu je predbežné opatrenie potrebné. Súd musí skúmať, k čomu návrh vo veci samej smeruje so zameraním, či je daná spojitosť medzi obsahom navrhovaného predbežného opatrenia a obmedzeniami, ktoré majú postihnúť povinného účastníka konania. Jedným z predpokladov nariadenia predbežného opatrenia je existencia právneho záujmu na predbežnom opatrení, navrhovateľ musí v návrhu osvedčiť potrebnosť navrhovaného predbežného opatrenia. Existencia a potreba právneho záujmu sa má prejavovať predovšetkým v skúmaní procesných predpokladov opodstatnenosti takéhoto rozhodnutia súdu. Ide predovšetkým o osvedčenie toho, že nariadením predbežného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v základnom alebo v exekučnom konaní.

Nariadenie predbežného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, že tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, že dočasná úprava je potrebná, že sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a že sa neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi. Dočasnosť znamená, že sa vylučuje pôsobenie predbežného opatrenia pred jeho nariadením do minulosti, že upravuje právne vzťahy len do času definitívnej súdnej ochrany, resp. do času, kým je isté, že táto ochrana sa neposkytne a ďalej, že vychádza len zo stavu, ktorý je tu v čase rozhodovania o návrhu na predbežné opatrenie. Potrebnosť dočasnej úpravy pomerov sa má chápať tak, že predbežné opatrenie zabezpečí účel občianskeho súdneho konania v konkrétnom prípade, t. j. ochranu porušeného alebo ohrozeného práva. Obsah predbežného opatrenia do rozhodnutia vo veci samej má vylúčiť vznik nenávratného stavu v právnych vzťahoch účastníkov alebo vznik nenapraviteľnej alebo ťažko nahraditeľnej škody. Výrok predbežného opatrenia by v zásade nemal byť totožný s výrokom rozhodnutia vo veci samej, no obsahová zhoda týchto výrokov v každom prípade nemusí vždy spôsobiť nenávratnosť stavu vytvoreného predbežným opatrením, čo by vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu znamenalo, že výnimočne k uvedenej obsahovej zhode výrokov môže dôjsť. Pre rozhodnutie súdu o predbežnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia, ktorým je skutkový a právny stav veci, o ktorej sa má rozhodovať o návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

V danej veci sa navrhovateľ domáhal nariadenia predbežného opatrenia uložením zákazu odporkyni vstupovať dočasne do bytu č. 75 na 5. poschodí na ulici P. XXXX/X v S., v ktorom bývajú spolu s dvoma mal. deťmi, P., nar. XX. XX. XXXX a P., nar. XX. XX. XXXX. Dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vzhliadol v tom, že odporkyňa pácha na mal. deťoch psychické násilie, rovnako aj na ňom, deti sa jej boja, pretože sa im vyhráza, robí im zle. V byte napr. pustila plyn, vyhadzuje im potraviny a

nadáva im, z čoho sú deti psychicky rozrušené. Často je pod vplyvom alkoholu. Uviedol, že 09. 03. 2012 nastúpila na protialkoholické liečenie do Psychiatrickej liečebne vo Veľkom Záluží, avšak má strach, že po návrate z liečenia bude teror z jeho strany a ich ohrozovanie na životoch naďalej pokračovať, kým sa nestane niečo tragické.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ podal dňa 12. 03. 2012 na Okresnú prokuratúru Topoľčany podnet na trestné oznámenie voči odporkyňi z dôvodu páchania násillia na deťoch a jeho osobe. V návrhu uvádza, že odporkyňa je od 09. 03. 2012 na protialkoholickom liečení vo Veľkom Záluží. Predpokladom na nariadenie predbežného opatrenia je to, že povinná osoba je dôvodne podozrivá z násilliam, predovšetkým fyzického násillia, hoci sa nedá vylúčiť ani psychické násillie.

Ust. § 154 ods. 1 OSP zakotvuje zásadu, podľa ktorej je pre rozsudok, ako aj uznesenie (§ 167 ods. 2 OSP) rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, čo znamená, že súd môže pre rozhodnutie vziať do úvahy iba skutočnosti, ktoré tu boli v čase vyhlásenia rozhodnutia. Rovnaká zásada platí aj v konaní o nariadení predbežného opatrenia.

Odvolačí súd na rozdiel od súdu prvého stupňa prijal záver, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia nie je dôvodný. Dočasná úprava právnych vzťahov medzi účastníkmi s dôrazom na tvrdené ohrozené právo v súčasnosti nie je naliehavá, pretože sa odporkyňa nachádza mimo bytu, na ktorý je viazaný návrh na nariadenie predbežného opatrenia spočívajúci v zákaze dočasného vstupu do bytu. Samotná obava navrhovateľa súvisiaca s budúcim možným konaním odporkyne vo vzťahu k deťom a jeho osobe nemá bezprostredný súvis s ohrozením práva, ktorého ochrany sa nariadením predbežného opatrenia domáha. Za situácie, že by bolo návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovené a odporkyňa by sa do bytu z nejakých dôvodov nevrátila, by bolo nariadenie predbežného opatrenia formálne a neopodstatnené.

Za situácie, keď sa odporkyňa v byte nezdrzuje, nie je naplnená skutková podstata ust. § 76 ods. 1 písm. g/ OSP v tom, že by vo vzťahu k mal. deťom alebo navrhovateľovi mohla páchať násillie. V prípade, že po návrate z liečenia bude jej správanie neúnosné vo vzťahu k rodinným príslušníkom, bude môcť navrhovateľ podať návrh na nariadenie predbežného opatrenia v konaní o obmedzenie užívacieho práva odporkyne k bytu, ktorý návrh podal na Okresnom súde v Topoľčanoch dňa 15. 03. 2012 a o ktorom bude súd prvého stupňa konať a rozhodovať.

Na základe vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že navrhovateľ návrhom neosvedčil potrebu okamžitej úpravy právnych pomerov, že by bolo porušené alebo ohrozené právo a bola by potrebná dočasná úprava pomerov účastníkov.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 OSP zmenil spôsobom uvedeným v enunciiate tohto rozhodnutia, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 OSP) a ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.